

[Nyheter](#) →

Kommuneøkonom: – Tromsø har lånt opp etter pipa

Håvard Moe har brukt en yrkeskarriere på å gi kommuner landet rundt en nødvendig «reality-check».

d Moe, daglig leder i Nivi Analyse. Han er økonom og rådgiver innen kommuneøkonomi og omstilling.

ANNE MERETE RODEM / NIVI ANALYSE

TB**Tora Lind Berg**

90 85 37 14

Oppdatert: 40 minutter siden

Kort oppsummert

- Økonom Håvard Moe kritiserer Tromsø kommune for dårlig styring.
- Tromsø er ikke en fattig kommune, men har økonomiske problemer på grunn av høye utgifter og stor gjeld.
- Moe mener Tromsø må være villig til upopulære tiltak, som skolenedleggelser, for å bedre økonomien.

Oppsummeringen er laget av AI-verktøyet ChatGPT og kvalitetssikret av våre journalister.

Vis mindre

– En så stor kommune som Tromsø *skal ikke* havne på Robek. En kommune som Tromsø burde driftet med mye større marginer enn de har gjort de siste ti årene. Hvorfor man ikke har hatt vilje til å ta tak, det ... Det forundrer meg. Det er politikernes ansvar.

Håvard Moe har i over 20 år jobbet som seniorrådgiver for [KS Konsulent](#), og har vært på «hvert et nes» i alle kommuner i hele landet gjennom karrieren. Nylig startet han eget analyseselskap, Nivi analyse, hvor han er partner og daglig leder.

Du så han kanskje bedrive folkeopplysning om kommuneøkonomi på NRK Debatten i en av Fredrik Solvangs siste sendinger. iTromsø har bedt ham om en «ekspertvurdering» av Tromsø kommune over bordet – eller telefonen, for å være presis.

Moe tar forbehold om at han ikke har gjort en egen analyse av Tromsø, utover å følge kommunen, og debatten om Tromsøs elendige økonomi, fra sidelinjen i ti år.

Kortversjonen er brutal.

– Tromsø har ikke dårlig økonomi fordi den har dårlig råd. Tromsø har dårlig råd fordi den er dårlig styrt. Sånn er det, sier Moe.

Han vil avlive en av påstandene om tromsøøkonomien først som sist:

– Tromsø er ikke en fattig kommune. Tromsø er en rik norsk kommune. Det er ikke inntektene som er problemet til Tromsø. Det er utgiftene. Det er bare å innse det, sier Moe.

Håvard Moe med Fredrik Solvang på NRK Debatten 11. november i fjor. **FOTO:** SKJERMDUMP NRK

Skyhøy gjeld

Moe har også en høne å plukke med kjøpetrangen til Tromsøs folkevalgte.

– Tromsø har lånt opp etter pipa. Tromsø ligger skyhøyt på gjeld, sier han.

Det er bare 35 kommuner i landet som har høyere gjeld sett i forhold til inntektene, enn Tromsø har. Rentekostnadene har økt med 300 millioner kroner fra 2021 til 2025. Staten kompenserer ikke for disse renteutgiftene.

– Det vet politikerne – eller, burde i alle fall vite. Var det ingen som tenkte at rentene kom til å øke da de lånte alle disse pengene?

– Dere er ikke spesielle

Moes jobb handler, kort fortalt, om kommuneøkonomi og omstilling – og en av oppgavene handler om å realitetsorientere sine «kunder».

– Det er to ting alle kommuner har til felles: Alle mangler penger, og alle mener at de er så spesiell. «Nei», må jeg si da. «Dere er ikke spesielle, dere er helt vanlige».

Det nytter ikke å komme til denne økonomen å snakke om at Tromsø skiller seg ut. En kommune med «storbyproblemer, men uten storbytilskudd», som er en av Arbeiderpartiets klagepunkter lokalt. Eller at det i tillegg til storbyproblemene også er en stor kommune i areal, med distriktsutfordringer. Eller at byen har en helt spesiell posisjon med tanke på sikkerhetspolitikk og beredskap. Eller, eller.

Moe har akkurat samme beskjed til oss. Tromsø ligger midt på treet på inntekter i Kommune-Norge, på 181-plass. Korrigert for alt, fordeler og ulemper.

– Tromsø kommune er faktisk å regne som en lettdrevet kommune, fordi den er så kompakt. Sist jeg sjekket var Tromsø ranket som *den aller mest lettdrevne kommunen* i landet, smeller det fra økonomen.

Håvard Moe snakket om kommuneøkonomi på Debatten i fjor høst. **FOTO:** SKJERMDUMP NRK

Sytpeisa

Han ler høyt når han får høre om dette manglende storbytilskuddet.

– De må gjerne mene at de skal ha storbytilskudd, det betyr omtrent 32 millioner mer fra staten. Det er ingenting.

Han drar sammenligninger med byer sørpå.

Hvis Tromsø hadde hatt samme rammevilkår som Sandefjord kommune (66.000 innbyggere), hadde kommunen hatt nærmere en milliard kroner mindre i inntekter enn dere har nå. Det samme gjelder om man sammenligner med Drammen. Begge kommuner som er relevante å sammenligne seg med.

Til forskjell fra disse kommunene sørpå, har Tromsø både Nord-Norge-tilskudd og differensiert arbeidsgiveravgift.

– Bare der har man en halv milliard mer å rutte med. Så at Tromsø likevel ikke har greid å få butikken sin til å gå rundt, år etter år, det er forunderlig, mener Moe.

I tillegg har Tromsø innført eiendomsskatt så ga ytterligere 273 millioner i inntekt i 2026. Moe ler hjertelig i røret og sier, med glimt i øyet og tilgjort nordnorsk dialekt:

– Dokker e noen «hælvettes sytpeisa»!

Må legge ned skoler

Tromsø har ikke gjort det som må gjøres, er kommuneekspertens korte diagnose.

– Hva er det som skulle vært gjort?

– Det er alt det man ikke vil. Skolenedleggelser, for eksempel. Det er ikke noe annerledes i Tromsø enn andre steder. Man må bare ta tak.

På ti år har Tromsø fått 700 færre innbyggere i alderen 6 til 15 år. Det betyr 113 millioner kroner mindre fra staten hvert år. Dette er en utvikling som fortsetter og fortsetter. De neste fire årene blir det ytterligere 500 færre barn i skolepliktig alder i Tromsø.

TB

– Når Tromsø kommune overhodet ikke vil diskutere skolestruktur, så går det som det går da. KI-skandalen var en alvorlig skandale, men hovedpoengene i rapporten sto seg. Tromsø har altfor mange elevplasser og det må legges ned skoler og barnehager. Men det ga politikerne en kjærkommen anledning til å slippe å ta grep, sier Moe.

Han fortsetter med å trekke fram eldrebølgen. I 2040 har Tromsø 2.500 flere åttiåringer enn i dag.

– Tromsø bruker allerede ekstremt mye mer på helse og omsorg enn de får gjennom inntektssystemet. Det er klart at da går dette i dass. Det har de visst. De bare vil ikke ta tak i det.

Heldigvis har økonomen en gladmelding til både innbyggere og folkevalgte.

– Det er ingen – ingen – grunn til at Tromsø kommune ikke skulle klare å få bukt med økonomien. Dette er ikke komplisert. Det handler om vilje, vilje og atter vilje.

Publisert: 5. mai 2026 kl. 23:33

Oppdatert: 40 minutter siden

UTFORSK TEMA

KOMMUNEØKONOMI

TROMSØ KOMMUNE

E ARTIKLER

**et er bedre med
resmerter enn**

**Nektet å stille i debatt: –
Kunne vurdert det**

**Ny «fast avtale»: Gir
over 30 millioner til**

NYHETSREDAKTØR

Marianne Lein Moe

Alle ansatte

Se kontaktinfo her

Annonser

annonse@itromso.no

Debatt

debatt@itromso.no

Tips

tips@itromso.no

Besøks- og postadresse

Kaigata 4, 9008 Tromsø

Miljøfyrtårn
SERTIFISERT
VIRKSOMHET

iTromsø arbeider etter **Vær Varsom-plakatens** regler for god presseskikk. Se også **Redaktøransvar**. iTromsø har ikke ansvar for innhold på eksterne nettsider som det lenkes til. Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet 2026 © iTromsø.

iTromsø honorerer ikke materiale som sendes inn uoppfordret, med mindre det er inngått særskilt avtale om dette. Vi sender imidlertid Flax-lodd til alle som sender inn tips og bilder, så lenge navn og adresse er oppgitt.

Informasjon om bruk av «cookies» og personvernpolicy.

Samtykkeinnstillinger

Informasjon om åpenhetsloven.